

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 1. Numerus & Qualitas Consiliariorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

*Omnia se-
mel, qua-
dam sepius
consultiada.
i Pro. 13. 10.
16.
k Ecc. 32. 24*

rij sint pauci: cum enim negotia sint multa, valdeque ardua, & saepe intrica-
ta: necessè est, sapius de eis consultationes instituere. Et quamuis negotia
non essent adeo ardua: expedit de eis consultare, & consilium admittere:
ait idem Salomon: *astutum siue prudentem, omnia agere cum consilio, & qui
agunt omnia cum consilio, regi sapientia.* Quod idem Ecclesiasticus confirmat,
dicens *k fili sine consilio nihil facias: & post factum non penitebit:* nam sic agendo,
aut voti compos euades; aut certè quietus eris & tranquillus: sciens, te
fecisse quod debebas, non proprio tantum iudicio; sed aliorum etiam con-
silio ductus.

§. I. Numerus & Qualitas Consiliariorum.

*Nec vnus
tantum.*

a Pro. 15. 22.

*Nec nimis
multi.*

b Eccl. 6. 6

Sed selecti.

*Confessa-
rius.*

CIRCA numerum Consiliariorum duo sunt extrema vitanda: constat enim
vnicum solum non sufficere ad omnia negotia in diuersis guberna-
tionis locis. Nam rarò inuenietur aliquis, qui sufficientem habeat
notitiam rerum omnium, ad spiritualia & temporalia; ad particularia, &
communia; tempore pacis, & tempore belli pertinentium: id quod Salo-
mon alibi dixit: *a dissipantur cogitationes, vbi non est consilium, vbi vero sunt plu-
res Consiliiarii confirmantur:* nam, quod vnus allequitur, alteri est occultum: &
omnes simul attingunt, quod magis expedit. Quod si vnus valde est mol-
lis, & in agendo facile commiseratione mouetur; alter verò senexior est, &
ad iustitiam exactè seruandam magis propendet: ex vtriusque talis Consi-
liarij diuersis iudicijs consilium vnum rectius, magisque expediens coale-
scit. Sed neque nimis multi esse debent quia talis multitudo diuersitate iu-
dicatorum parit, quæ discordias ac dissensiones efficit, ipsumque consulen-
tem valde reddit perplexum, ac proinde nescientem, cui potius parti ad-
harere debeat: pauci verò Consiliiarij facilius in vnum conueniunt. Sed
merito debent *selecti* esse ac præstantes iuxta Ecclesiastici consiliū: *b multi*
(inquit) *pacifici & amici sim tibi, & Consiliarius sit tibi vnus de mille:* quasi diceret,
ex mille amicis paucos seligere oportet, quibus arcana tua communice-
res, tuæque negotia fidas. Nam si arcana & negotia tua ad animæ bonum
spectant est eligendus tibi Confessarius *vnus de mille*, in quo eminenter ap-
pareant conditiones & qualitates notatæ in tertio Tractatu primi Tomi.
Si enim Reges meritò eligunt optimos totius regni *medicos*, qui ipsorum
corporalibus morbis medeantur, & ab eisdem præseruent, semperque at-
tendant sanitati ipsorum conferuandæ: eò quod magni sit illa momenti:
multò æquius erit, & expediens, eligere optimum spiritualem medicum
totius regni, qui animarum ipsorum curam habeat: quarum salus, & sancti-
tas summi est momenti ad totius Reip. bonum. Sed quemadmodum ne-

cessaria

cessaria est in ipso Confessario insignis *sanctitas*, & *scientia*, cum *prudencia* magna coniuncta, ac *libertas spiritus*, aliaque dotes quas alij Consiliarijs necessariae esse mox dicemus: ita in Regibus & Principibus necessaria est summa *humilitas*, *obedientia* & *subiectio*: ne in secreto illo Tribunali cogitent, se *Reges* esse: sed *reos* & *peccatores*: nec Confessarium tanquam vulgarem hominem aspiciant; sed tanquam ipsorum *Iudicem*, IESV Christi vero vicarium: ac propterea ita se ostendant illi subesse; (quemadmodum Sanctus Ludovicus Galliarum Rex filio suo dixit) vt Confessarius non fiat in officio suo *pusillanimis*; nec libertate deponat, eorum vitia reprehendendi, aptaque & necessaria consilia dandi.

S E D transeamus ad reliqua gubernationis negotia, ad quae plures Consiliarij sunt apti. De Rege Assuero refert Scriptura sacra, habuisse eum *Septem* praecipuos *Sapientes*, qui ex more *Regis* semper ei adorant, & illorum faciebat cuncta consilio. Qui numerus valde est in Sacra scriptura celebris ob *Septem* praecipuos *Angelos*, qui astant ante Dominum, quorum unus est *S. Raphael* & in Apocalypsi mentio fit *septem Spirituum*, qui in conspectu *Throni Dei* sunt, quasi eum iuuantes in gubernatione hominum, non quod ipse Consiliarijs opus habeat: sed vt insinuet, quid Reges & Gubernatores facere debeant, cum Consiliarijs indigeant. Et quoniam *septenarius* numerus est perfectionis, id nobis significat: tot esse debere Consiliarios, quot sufficiant, vt ex omnibus consilium vnum fiat valde perfectum.

Ex His licet etiam deducere, quas nam dotes ac talenta habere oporteat Consiliarios, vt possint perfecte adiuuare gubernationem. nam *septem* hi Spiritus etiam significant septem diuina attributa, quibus diuina prouidentia in sua gubernatione innititur; & quae ipsemet Deus (si more nostro loquamur) consulit. *Sapientiam* scilicet suam, *Legem aeternam*, *Prudentiam*, *Charitatem*, *Magnanimitatem*, *Misericordiam*, & *Iustitiam*: quarum dictamen sequitur ipse in omnibus quae agit: suaque omnipotentia illud exequitur. Harum diuinarum perfectionum participes esse debent Consiliarij, vt munere suo recte fungantur, ad quas reducuntur reliquae a Philosophis & sanctis Patribus insinuatae: quas cap. 5. Tractatus primi retulimus. Omnes tamen *virtute*, vitaeque *sanctitate* fulciuntur: essetque summi momenti, quod in consiliariorum numero esset aliquis tantae *sanctitatis*; ac propter familiaritatem & consuetudinem cum Deo Domino Nostro tantae *sapientiae*, vt esset quasi *Ephod*, & oraculum, per quem Deus ipse in propositis consultationibus responsum daret, siquidem Ecclesiasticus dixit: *anima viri sancti enunciat aliquando vera, quam septem circumspectores sedentes in excelsis ad speculandum*: qui autem sunt septem isti Cir-

Eius dotes.

Rex illum reuocatur.

c Esch. 1. 11.

Septem con-

siliarij.

d Tob. 12. 15.

c Apoc. 1. 4.

f 1. Reg. 25.

g Ecc. 37. 13.

*Sanctitas
doctrina
praualeat.*

h Isa. 30. 1.

*i Pf. 32. 10.
k Job. 5. 13.*

*Sapientia
humili sub-
stia.*

l Ecol. 9. 14.

*In cum lo-
cum.*

*Pauper &
sapiens tu-
uat in tem-
pore, postea
negligitur.*

cum spectores, nisi sapientes & Consiliarii huius mundi, qui tuoluminem inter homines locum habentes, arroganti sibi multarum rerum cognitionem, & exactam attentionem in eisdem bene euoluendis & perpendendis; qui tamen veritatis momentum non attingunt, siue quod in suis consiliis tanquam homines solum absque recursum ad Deum procedant: quibus ipse per Isaiam minatur: *h ve qui facitis consilium, & non ex me: Et ordinem telam vestram, & non per spiritum meum: aut quod infecti sint superbia, & auaritia aliisque vitijs & animi perturbationibus, quæ mentis aciem excœcant, & ratiocinationes obtundunt: ideoque permittit Deus, vt, in quo maximè putant se rectè agere; in eo maximè decipiantur, & aberrant: propterea enim dicitur Deus, i reprobare consilia Principum & k apprehendere sapientes in astutia eorum, & consilia prauorum dissipare. nam licet mundi huius sapientia præditi sint, sunt tamen insipientes & stulti cum omnia sibi arrogent, & attribuant; ac propterea ipsorum consilia à recto aberrant.*

At viri sancti anima ab huiusmodi vitijs & passionibus munda, quamuis in loco sit humili, quoad homines: est tamen spiritu omnibus sublimior, ob tractationem & consuetudinem cum Deo, à quo cœlestem accipit Sapientiam, quæ terrenam vincit; & veritatem, quam hæc non potest, assequitur. Et talis vnus Consiliarius præfertur alijs septem, estque verè vnus de mille, preciosus valdè, & Reipublicæ vtilissimus, quam suo consilio & oratione in periculis iuuat, ac fouet: quemadmodum Ecclesiastes hac parabola insinuauit: *l vidi (inquit) ciuitatem parviam, & pauci in ea viri: venit contra eam rex magnus, & vallauit eam; extruxitque munitiones per gyrum, & perfecta est obsidio. Inuentusque est in ea vir pauper, & sapiens, & liberauit urbem per sapientiam suam, & nullus deinceps recordatus est hominis illius pauperis. Et dicebam ego: meliorem esse sapientiam fortitudini: quomodo ergo sapientia pauperis contempta est, & verba eius non sunt audita? scèpè (ait Sanctus Hieronymus) hoc euenire in Republica: cum eius ciuitates sunt in huiusmodi angustijs constitutæ, à quibus liberari non possunt, nec diuitijs, nec fortium armis, nec mandatis potentium: inuenitur verò in illis ciuitatibus vir aliquis Pauper & Sapiens: pauper scilicet Spiritus paupertate, quæ eius cor ab omnibus huius mundi rebus separat, & euellit; Sapiens verò cœlesti sapientia, quæ non inuenitur, nisi eum ea paupertate: & vt plurimum requiescit & habitat in pauperioribus, & abiectioribus huius sæculi: & vix aliqua est ciuitas, in qua Deus non habeat huiusmodi aliquem, per quem alijs beneficiat: qui oratione, magnaque prudentia ac discretione consilium & modum inuenit, quo ab imminente periculo eam liberet; & eripiat ex angustijs, in quibus perijisset, nisi aptum ad eum eius consilium adfuisset.*

NAM ad huiusmodi occasiones plus valet sapientia, quam fortitudo; &

plus

plus prudentia præstat, quàm multa instrumenta bellica. Sed periculo transacto omnes obliuiscuntur pauperis: huius enim mundi homines non sciunt alios magnificere, quàm diuites, potentes, & in ipso mundo magnos: nec aliàs pauperum etiam sapientum rationem ullam habent, nisi quando eorum opera indigent.

§. II. Spiritum sanctum septem suis donis adiuuare Consiliarios.

SEd quoniam prouidentia diuina non deest Consiliarijs Christianis, quin Seis prospiciat de ijs, quæ ad recta consilia præstanda sunt necessaria: eos iuuat septem suis donis, quæ Isaias vocat: a spiritum sapientia, & intellectus, spiritum Consilij, & Fortitudinis, spiritum scientia, & pietatis, & spiritum timoris Domini, quibus Christus Dominus Noster fuit plenus: quem Prophetæ per excellentiam b Consiliarium, & magni consilij Angelum appellant: quia ipse est bonorum consiliorum fons, qui ea inspirat per septem hæc dona, quæ cuius iusto communicantur, quorum vnum est donum CONSILII. Quod id in primis præstat, vt iustus lumine & fauore Spiritus sancti nouerit secum ipse consilium inire, iuxta regulas prudentiæ in omnibus, quæ facit: iuxta illud Salomonis: c oculi tui recta videant & palpebra tua præcedant gressus tuos: vt attentè consideres, quod eas, & vbi pedem figas: ne aberres. Deinde CONSILII donum hominem inclinât ac disponit, vt sit docilis: gaudeatque se duci, non solum à consilio Spiritus sancti diuinas eius inspirationes sequendo; sed etiam consilio ministrorum eius, & peritorum Consiliariorum: per quos idem Spiritus sanctus loquitur, docet, bonaque consilia præbet. Tertio etiam est vsui perfectioribus, ad recta consilia alijs danda in agendis; eosque per apta media ad finem æternæ salutis deducendos. Hoc totum complectitur sententia illa Ecclesiastici: d cor boni consilij statue tecum: non est enim tibi aliud pluri ac preciosius illo. Quid autem est cor boni consilij, nisi cor prudens, ac docile: vt & sibi ipsi, & alijs consulere possit, & consilium ab alijs accipere: quamuis autem hoc sit Spiritus sancti donum: suadet tamen, vt illud comparare studeas, quia tua industria, diuina gratia operante, perfici potest. Et ed tendunt reliqua sex Spiritus sancti dona: tria eorum cordis affectum perficiunt; reliqua tria mentis ratiocinationem. Omnia autem appellantur e oculi quia vnumquodque suo modo lucem adfert ad recta sequenda consilia.

PRIMVS oculus est timor Dei: de quo Dauid, quod finitimum sapientia sit timor Domini: & Iob, g timor Domini, ipsa est sapientia: & recedere a malo,

Sapientia
fortitudi-
nem supe-
rat.

a Isa. II. 2.

b Cap. 9. 6.

Donum
CONSILII.
c Pro. 4. 25.
Illuminat.

2.
Facit do-
cilam.

3.
Docet.

d Ecc. 37. 17.

Cor boni
consilij.

e Apoc. 5. 6.

2.
donum TI-
MORIS.
f Ps. no. 10.